

L o k a l h i s t o r i e m i d t i N o r d s j æ l l a n d

Læs her beretningen om Annelise Kristiansens opvækst i Harløse og om hendes familie dér og i Alsønderup og om hendes uddannelse og mangeårige tjeneste som sygeplejerske på Frederikssund Sygehus og om hendes ægtefælle Svend Sylvest Pedersen.

Annelise Kristiansen fotograferet som treårig i 1938 med sin mor og far, Ebba og Karl Kristiansen, da de boede på Harløsevej 200 i Ny Harløse.

Dette er Lokalhistorisk Nyt nr. 3, sept. 2011, 8. årgang fra
Lokalarkivet for
Alsønderup-Tjæreby Sogne
i Hillerød Kommune

-et arkiv for almindelige menneskers historie og egnshistorie-

Med stor tak har Alsønderup-Tjæreby Lokalarkiv i 2011 modtaget sponsorstøtte fra

Entrepreneurfirmaet Brødrene Jørgensen I/S, Klostergården, Frederiksværksgade 168, 3400 Hillerød. Tlf. 4821 0428. Fax 4821 0458. Mobil 4826 2804 (Henrik Jørgensen). Mobil 2146 2805 (Steen Jørgensen).

Nordtag A/S v/ direktør Jørgen Simonsen, Mestervangen 7, 3220 Græsted. Tlf. 48 36 36 36, fax 48 36 36 30, www.nordtag.dk

Thorkild Jørgensen VVS Aps., Aut. VVS-installatør, Ryagergårdsvej 3, Annisse, 3200 Helsingør. Tlf. 48 79 13 60, mobil 20 11 85 57.

G. D. A. , tømrer- og snedkermester Gert Dyrlov Andersen, Torsholms Allé 8, Tulstrup, 3400 Hillerød. Tlf. kontor 4828 5550, mobil 2028 9950, fax 4828 6746

P.M. Belægning, Brolægnings-, flise- og anlægsarbejder v/ Palle Madsen, Ravnsbjergsbjergvej 16, Nejde, 3400 Hillerød. Tlf. 48 28 69 44, biltlf. 23 25 05 06, fax 48 28 69 53,

J. Jensen A/S, Højlundvej 8, 3540 Lyngby. Tlf. 4825 3535. www.j-jensen.com Nedrivning, Bygge & Anlæg. Jord & Kloak. Affaldssortering. Asbest- & PCDsanering, Salg af brugte byggematerialer.

Tømrer Lodberg Aps., Syrenvej 1, Tulstrup, 3400 Hillerød. Tlf. 48 28 34. Bil. 21 28 68 29., Fax. 48 28 65 36.

Kontorland A/S - Alt Til Kontoret. Industrivænget 15, 3400 Hillerød. Tlf. 48 25 36 66.- [http:// www.kontorland.dk](http://www.kontorland.dk)

DanBolig, Søderberg/Nielsen Aps. Frederiksværksgade 7, 3400 Hillerød. Tlf. 48 24 21 11, Fax 48 24 21 11. E-mail: Hilleroed@danbolig.dk

Joan & Ole Starks Gårdbutik. Harløsevej 164, Harløse, 3400 Hillerød. Tlf. 4824 6361.

Hallum Electric, Aut. El-installatør, Tulstrup Have 9, Tulstrup, 3400 Hillerød, Tlf, 4828 7813. Mobil 22 90 78 13, www.hallumelectric.dk E-mail: fh@hallumelectric.dk

Harløse V V S, Aut. Gas-, vand- og sanitetsmester, Harløsevej 172, 3400 Hillerød. Tlf. 28 25 04 49 www.harlosevvs.dk E-mail: vvs@harlosevvs.dk

Tulstrup Kompost v/ Sv. Simonsen, Nejdevej 20, Tulstrup, 3400 Hillerød. Tlf. 48 28 60 81.

HHM Ejendomme A/S. Ejendomsudvikling og rådgivning. Krakasvej 7 C, 3400 Hillerød, Tlf. 48 26 48 00. www.hhmejendomme.dk.

Blikkeslager Claus Larsen, Aut. Gas-, sanitets- og vandinstallatør, Brunebjerg 26, Tulstrup, 3400 Hillerød. Tlf. 48 28 65 00. Mobil 40 40 82 90.

Ullerød Superbrugs. Midt i Lokalarkivets medlemskreds, Start dagens indkøb tidligt – vi åbner alle hverdage og lørdage kl. 7.00. Frederiksværksgade 119, Ullerød, 3400 Hillerød. Tlf. 4826 0289.

Støtteforeningen for Alsønderup Sogn

Harløse Brugsforenings ældre historie skulle have været emnet for dette september-nummer, men arkivalierne var for omfattende, og det emne er udskudt til næste nummer,. Derfor bringer vi nu beretningen om sygeplejerske Annelise Sylvest Pedersen..

Beretningerne om mennesker i arkivets medlemsmagasiner har med en enkelt undtagelse hidtil haft mænd som hovedpersoner. Derfor er det på tide med en beretning om en kvinde som hovedperson, og fhv. sygeplejerske Annelise Sylvest Pedersen har her fortalt om sit liv og sin slægt til Ole Blåkilde og har udlånt fotos. Annelise og Svend Sylvest Pedersen har i mange år været medlemmer af Alsønderup-Tjæreby Lokalkarkiv. Til arkivets lokalhistoriske aftener på Kulsviergården kommer de altid kørende fra deres hjem i Hundested, hvor de som pensionister har boet i en hel del år. Annelise har sine rødder i Harløse, Alsønderup og Annisse.

Fra opvækst på et husmandssted i Harløse til sygeplejerske på Frederikssund Sygehus Et tidsbillede

Efter dåbsattesten for Annelise er hendes fødested Harløse Overdrev, Tjæreby Sogn, Strø Herred, Frederiksborg Amt. Annelise fortæller, at i hendes fars slægt var det vist noget tilfældigt, om Kristiansen blev stavet med Chr- eller med Kr-. Begge stavemåder kendes. Her har vi konsekvent valgt stavemåden Kristiansen for alle, selv om begge stavemåder måske anvendtes i flæng for samme personer, også i officielle papirer.

På Annelises dåbsattest staves hendes efternavn "Kristiansen" med K og hendes far benævnes som "Afbygger Karl Holger Kristiansen". Hendes far underskrev sig som "Karl Kristiansen", og hun skrev sig selv som "Annelise Kristiansen", indtil hun giftede sig med Svend Sylvest Pedersen.

Annelises forældre – Ebba og Karl Kristiansen i en lidt senere alder – foran deres ejendom.

Dengang alle ejendomme fik vejnumre, fik Annelises forældres ejendom Harløsevej nr. 200. Ejendommen lå lige ved Ny Harløse, som man kalder den lille stationsbydannelse, som voksede op omkring landevejen tæt ved Harløse Jernbanestation. Dengang Hillerød-Frederiksværksbanen blev anlagt i 1897, blev Harløse Station bygget på en mark ved Nebbegård så langt væk fra den gamle Harløse landsby, at erhverv, boliger og institutioner så småt voksede frem tæt ved stationen på den bare mark omkring Harløsevej. Denne ny bebyggelse kaldtes så Ny Harløse. Godstransport med jernbanen spillede i dens første mange år en enorm erhvervsmæssig rolle, fordi den tids eneste anden transportform var hestekøretøjer. Med jernbanen skete en stor udvidelse af godsmængder og –art, som transporteredes længere, end hestevogne kunne række, men som fra station og til modtager dog stadig skulle med hestekøretøj.

Annelises far, farfar og deres slægt

Annelises farfar hed Jens Peder Kristiansen. Han købte et areal langs Harløsevej og byggede i 1903 en lille landbrugsejendom dér. Den overtog Annelises forældre så i 1932 og drev den indtil 1971. Hendes far hed som nævnt Karl Kristiansen og hendes mor Ebba Jensen. Han var født i 1897 i Annisse, og hun i 1904 i Alsønderup. De var begge opvokset og oplært ved små landbrug. Annelise blev så født på forældrenes ejendom i Harløse i 1935, og hun blev sine forældres eneste barn.

Annelises forældres ejendom, Harløsevej 200, som den så ud i deres ejertid.

I Annelises slægt kaldtes mændene for afbyggere. I Nordsjælland var "afbygger" i mange år betegnelsen for ejeren af en mindre landbrugsejendom, men ordet gik af brug og afløstes af betegnelsen "parcellist", som også er gået af brug nu, hvor ingen længere kan leve af sådan en ejendom. .

Ejendommen i Harløse var familiens økonomiske grundlag, men var med sine godt 7 tønder land næppe stor nok til dengang at forsørge en familie. Både Annelises farfar og far gik derfor også på arbejde en stor del af deres liv.

I folketællingen i 1901 under Harløse Overdrev står Annelises farfar anført således: Jens Peter Kristiansen, født i Annisse i 1871. Af senere tællinger fremgår, at han og hustruen er flyttet til Harløse i 1898. Hendes navn er efter kirkebogen for Annisse Anna Justine Larsson. Hun og Jens Peter Kristiansen giftede sig nemlig i Annisse i 1896. Det angives, at hun er født i Slimminge, Malmø Sogn, Sverige, i 1872. Hun blev i øvrigt altid kun kaldt Stine. Annelises farfar nævnes som ungkarl og tjenestekarl Jens Peter Kristiansen, født i Annisse i 1870, forældre husmand Christian Rasmussen, f. 1818 i Laugø, død 1891 i Annisse, og hustru Maren Kristine Andersdatter.

Annelises oldefar hed altså Christian Rasmussen, født i Laugø i 1818, og længere bagud kommer vi næppe i hans gren. Kirkebogen for Helsing Sogn er nemlig desværre brændt. Det fremgår, at oldefaderen tilsyneladende ikke er beslægtet med den anden Rasmussen-slægt i Annisse. Men da man efter den tids navneskik navngav efter faderens fornavn, blev oldefaderens fornavn, Christian, årsag til, at efterkommerne fik efternavnet Kristiansen.

Annelises farfar blev i Harløse betegnet landmand og brænderist. Brænderist var betegnelsen på en mand, som arbejdede ved et brædevinsbrænderi. Og sådan et var der i mange år på Lønsgård, den største gård i Harløse.

Fra bogen om Lønsgård af Erik Madsen, Veddelev, Roskilde, fra 1996 ud-
drager vi følgende oplysninger:

En velhavende brædevinsbrænder, Mads Marcusssen i Hillerød Købstad, med i borgerrepræsentationen (byrådet) der, købte i 1856 Lønsgård i Harløse, landsbyens største gård. Den nedbrændte i 1867, og han lod den nuværende hovedbygning i stil efter Frederiksborg Slot opføre.

I 1877 flyttede han sit brædevinsbrænderi fra Hillerød til Lønsgård. Det blev nu drevet med damp. Der fremstilledes råsprit, som solgtes til videre forarbejdning til brændevin. Råmaterialet var kartofler, majs og bygmalt. Kartofler og byg indgik derfor i avlen på gården. Der blev efter sigende brugt et læs kartofler hver dag, og hvad der så blev tilbage - bærmø - blev brugt til foder af gårdens malke- og kødkvæg. Brænderiet fortsattes af Macussens svigersøn til op imod 1910. Der var det meste af tiden beskæftiget to mand.

Da spritfremstillingen på Lønsgård hørte op omkring 1910, gik Annelises farfar så på arbejde på Sophienborg Teglværk. Det lå i Ullerød på den plads, nøjagtig hvor Ålholmskolen senere blev bygget.

Den Svenske farmor

I slutningen af 1800-tallet søgte mange unge mennesker fra Sverige arbejde i Danmark, fordi vilkårene i Sverige før industrialiseringen var så ringe for mange mennesker. Derfra kommer de fleste mange svenske navne her i Danmark, som slutter med "-sson" og f. eks "-kvist", "-berg", "-gren" og "strøm", og i Hillerød Kommune har vi "Lille Sverige", som engang var beboet af mange svenske teglværksarbejdere.

Stine Larsson, Annelises farmor, var en af disse unge fra Sverige, som var kommet til Danmark og her havde truffet Annelises farfar, som hun blev gift med. Hun var mejerske på Annissegård, hvor Annelises farfar var tjeneste-

karl. En mejerske tog sig af en større gårds mælkebehandling, før de dampmaskindrevne mejerier kom. Annelise havde altså en svensk farmor. Hun var født uden for ægteskab i Malmø Sogn, men hendes slægt boede længere nordpå nær Häsleholm. Der har været kontakt til slægtninge der, men ikke længere, så Annelise ved ikke længere noget om sine fjerne slægtninge på den anden side af Øresund. Farmor Stine blev i øvrigt 94 år, og ældre mennesker fra Harløse husker hende udmærket.

Farfar og farmor i Tjæreby Sogn.

Hurtigt efter at de var blevet gift, flyttede Annelises farfar og farmor til Tjæreby Sognekommune, hvor de købte en meget lille landejendom på Tjæreby Overdrev tæt ved Lønsgård, hvor han oplærtes til arbejdet som brænderist ved spritfremstillingen på Lønsgård.

I 1903 var Annelises farfar og farmor åbenbart blevet konsolideret tilstrækkeligt til at de kunne sælge den lille ejendom på Tjæreby Overdrev og købe et areal langs Harløsevej og bygge en landbrugsejendom der. Det var en overdrevslod, som havde hørt til Tranegård i Gl. Harløse. Ejendommen fik siden nr. 200 på Harløsevej. Annelises farfar vandt i 1915 licitationen over kørselen af varer fra Harløse Station til Tjæreby Brugsforening. Han skulle have 28 øre for hver 100 kroners kolonialomsætning i Brugsen fra 1/5-1915 til 31/5 1916.

Annelises forældre overtog i 1933 ejendommen, Harløsevej 200, fra farforældrene, og Annelise voksede op her. Hendes farfar og farmor flyttede over på den modsatte side af Harløsevej, hvor de havde købt en grund af Fruervadgårds overdrevslod. Her byggede de et mindre, men godt hus, nu Harløsevej nr. 187. De boede der til deres død, Farfaderen døde i 1950 og Stine i 1964. Annelises far og mor flyttede også senere ind i det hus, da de solgte ejendommen i 1971.

Annelise og hendes mor

Mere om Annelises forældre.

Karl Kristiansen tjente som ung på forskellige af egnens gårde. Efter afslutningen af 1. Verdenskrig var han soldat i Helsingør, og ved Sønderjyllands genforening med Danmark i 1920 blev hans enhed flyttet til Sønderjylland som de første danske soldater der siden 1864. Senere blev han brødkusk for et bageri i Hillerød og kom meget rundt.

Ebba Jensen var født og opvokset på Alsønderup Orne, på ejendommen Pibe Møllevej 28, den sidste ejendom på vejen før Pibe Mølle. Der vil senere blive fortalt om hendes slægt. Som barn gik hun i Bendstrup Skole. Hun skulle så senere gå til fods til konfirmationsforberedelse i Tjæreby Præstegård. Der er meget langt at gå til fods næsten fra Pibe Mølle og til præstegården i Tjæreby. I den kolde tid måtte hun så på hjemvejen ofte overnatte på en gård på Frederiksværksvejen.

Som ung tjente hun også på gårde på egnen og kom senere til tømrermester Milner i Hillerød som kokkepige. Det var et herskabshjem, hvor der både var kokkepige og stuepige.

Annelises opvækst

Annelise blev født et par år efter, at hendes forældre havde overtaget landbrugsejendommen efter faderens forældre. Der var meget manuelt arbejde på ejendommen hos Annelises forældre. På fotoet ser man tydeligt på hendes mors kraftige arm og hånd, at hun altid har været vant til at tage hårdt fat i arbejdet i et landbrug. Annelises mor havde altid været dårligt gående, hun havde en dårlig hofte. Selv sagde hun, at det skulle skyldes, at hun som spæd var faldet ned fra et bord

Det var Annelises mor som passede køerne og de andre dyr på ejendommen. Annelise blev tidligt sat til at hjælpe, allerede fra hun var 9-10 år deltes hun med sin mor om køernes malkning, halvdelen til hver, der plejede at være fem malkekøer. Også fodring og udmugning og rengøring af mælkespande og -junger måtte Annelise tidligt deltage i, ligesom hun og hendes mor måtte tage sig af roelugning m.m. Hendes far var i begyndelsen på Borup Teglværk i sæsonen og fik også forskellige offentlige hverv, bl.a. som snefoged og som stævningsmand for politiet og retten i Hillerød. Det tog meget af hans tid.

Familien skulle jo så vidt muligt være selvforsynende med ejendommens produkter, også kødvarer. Annelise har fotos fra griseslagtnings. Den tids hjemmeslagtnings er ikke et motiv, man normalt fotograferede, så de fotos fra vilkårene på landet er så sjældne, at de bestemt må vises her.

Den slagtede gris skoldes, så man kan skrabe hårlaget af den.

Skolegang

Som syvårig begyndte Annelise i 1942 i første klasse i Tjæreby Centralskole i Ny Harløse. Den skole var dengang helt ny, taget i brug i 1941 som en af de første centralskoler, som 1937-folkeskoleloven påbød sognekommunerne at oprette. Det var så usædvanligt allerede i 1941, at skolen kom i Billedbladet.

Det var meningen med 1937-folkeskoleloven, at sognekommunernes hidtidige to-klassede skoler med børnenes skolegang hver anden dag skulle op-høre. Nye centralskoler med syv årgangsdelte klasser skulle bygges med gymnastiksal, samt lokaler til sløjde for drenge og til husgerning for piger.

Men disse planer blev kun til noget i ganske få kommuner, fordi 2. Verdens-krig fra 1939, Nazitysklands besættelse af Danmark 1940-45 og de fattige efterkrigsår med materialerationering udskød bygningen af centralskoler i næsten alle landets sognekommuner. I Alsønderup f.eks. fik man først samlet skolevæsenet i en centralskole i 1962, 25 år efter 1937-folkeskoleloven.

Annelise begyndte i skolen 1. april 1942, for dengang gik skoleåret fra april til april. Det var først efter 1958-skoleloven, at man over hele landet fik skole-året til at gå fra august og til sommerferien.

På Annelises tid gik 1. og 2. klasserne om eftermiddagen, og de ældre klasser om formiddagen. 1. og 2. klasse skulle nemlig dele klasseværelser med 4. og 5. klasse, som så gik om formiddagen.

Skolegangen blev ingen succes for Annelise. Hun havde svært ved at stave, fordi hun var ordblind. Men det kendte de ældre lærere dengang ikke noget til, så børn, som havde stave- og måske også læsevanskeligheder, blev bare betegnet som dumme. Det var ikke med skånsomhed og fintfølelse, de blev behandlet i Harløse ny skole. Der blev smækket daglige lussinger i flæng, og så hvor evnerne ikke rakte til at magte skolearbejdet. Til Annelise sagde læ-reren direkte, at hun var åndsvag og hørte hjemme på "Ebberødgård", statens dengang ildeomtalte åndsvageanstalt i Birkerød - fra 1970 overdraget til Frederiksborg Amtskommune og omdøbt til det bedreklingende "Svaneparken".

Der blev ikke megen fritid til leg i Annelises barndom, for arbejdet på ejen-dommen tog hendes tid fra hun var 8-9 år.

Ud og tjene efter skolen som konfirmeret og 14-årig

Annelise startede i erhvervslivet som tjenestepige hos sognepræst Kjelgaard Jensen i Tjæreby, hvor hun også var blevet konfirmeret. Der var netop bygget den store, nye præstegård i Tjæreby, men der er altid meget husligt arbejde og mange besøgende i en præstegård.

Annelises plads nr. 2 var som tjenestepige på Rønnehus hos Henry Ander-sen. Han havde været handelsgarter og havde haft Søborggård ved Gilleleje, men havde nu trappet ned på grund af alder. Annelise var glad for den plads, hvor familien levede lidt herskabspræget.

Efter ca. 1½ år fik Annelise plads hos mejeriejer Øder, som ejede og drev Harløse Mejeri. Hun var der i et år til halvandet. Det var en alsidig plads.

Harløse Mønstermejeri dengang, hvor Annelise havde sin tredje plads der.

Bl. a. blev hun sendt på cykel til banken i Hillerød for at hente mælkepengene til alle mejeriets leverandører. Pengene kom i poser til hver enkelt leverandør efter dennes tilgodehavender. Ingen tænkte dengang, at der skule være nogen risiko ved, at en ung pige cyklede med så mange penge fra Hillerød til Harløse.

Fra Harløse Mejeri, da Annelise tjente der.

Annelise gik til folkedans i Harløse Forsamlinghus. Hun er ved opvisningen nr. 2 fra højre.

Nye perspektiver - sygeplejerskeelev

Dengang var det ikke så almindeligt, at unge piger fik en egentlig uddannelse. De skulle jo alligevel giftes, sagde mange. Men for Annelise kom det til at gå i en omvendt rækkefølge.

Engang efter at hun var blevet 17 år, så hun en annonce i avisen, om at Frederiksborg Amt søgte sygeplejeelever til Frederikssund Sygehus. Det ville Annelise gerne prøve.

Men på skolen i Harløse havde man jo ikke evnet at gøre noget ved hendes ordblindhed, så det med at skrive ansøgning var ikke lige sagen. Men så fik hun sin far til at skrive en ansøgning for sig.

Hun kom nu til samtale på sygehuset. Hun fortalte ligeud, at hun var ordblind og ikke god til at stave. Men de sagde, at det var lige meget, bare hun var god til at bestille noget, og så blev hun antaget som sygeplejerskeelev på Frederikssund daværende sygehus.

Som elev i Frederikssund fik Annelise eneværelse, og hun blev meget glad for sin elevtid. Der var faste pålædningskrav til eleverne, kappe på hovedet, hvidt forklæde, blåstribet kjole og hvide sko.

Som elev blev Annelise behandlet godt, og hun husker tiden med glæde. Sin afdelingsygeplejerske, frk. Madsen, så hun meget op til. Hun var fra Græsted, hvor hendes bror var graver og havde en søn, Thorkild Græsholt, som senere blev biskop i Maribo Stift. Han havde i stedet for "Madsen" taget navnet "Græsholt", som var det oprindelige bynavn for Græsted.

Allerede som elev købte Annelise sig en NSU-knallert. Så kunne hun køre hjem til Harløse og besøge sine forældre og være mobil i almindelighed. Hun var også i Jylland på sin knallert sammen med en kollega, som også havde knallert.

Efter sin uddannelse som sygeplejerske forblev Annelise ansat på det daværende Frederikssund Sygehus. Hun måtte dog på supplerende uddannelseskurser, bl.a. i København på Sct. Josef Hospitals fødeafdeling og på Philadelphias psykiatriske afdeling. Hun fik sin autorisation som sygeplejerske den 1. oktober 1956,

Hun lejede sig nu et møbleret værelse i Frederikssund, og det varede kun få år, før Annelise havde sparet sammen til en bil, men først måtte hun tage kørekort.

Frederikssund Sygehus kunne dengang rumme ca. 150 patienter og bestod af en medicinsk afdeling og to kirurgiske afdelinger, en for kvinder og en for mænd. Annelise kom til at arbejde mange år i den kirurgiske afdeling for mænd.

I 1985 åbnedes det nye og moderne Dybendal Sygehus i Frederikssund, og Annelise flyttede selvfølgelig med derud.

Annelise som færdiguddannet i 1957. Nu ikke mere i elevuniform.

I Annelises første mange år havde man ikke maskinel til at løfte patienterne. Det var sygeplejerskernes opgave, og ryglidelser blev en erhvervssygdom hos mange af dem. Det ramte også Annelise, og da hun var blevet 60 år måtte hun holde op. Hendes ryg kunne ikke mere. Hun havde også arbejdet på sygehuset, siden hun var 17 år og havde haft 40 års jubilæum. Men forud skete andre ting, der skal berettes om.

Svend Sylvest Pedersen kommer ind i Annelises liv

Svend Sylvest Pedersen var opvokset ved landbruget på en lille landbrugs-ejendom, som hans forældre havde i Sperretrup ikke så langt fra Frederikssund. Han havde været indlagt på Frederikssund Sygehus i anledning af nogle småting, og Annelise havde der perifert lært ham at kende, men i 1968 kom Svend ud for en forfærdelig ulykke.

I avisen stod der:

Svend blev indlagt på Frederikssund Sygehus. Han var hårdt kvæstet, og man overvejede længe at amputere hans ene ben. Hans indlæggelse varede syv måneder, og senere var han indlagt flere gange, og han siger, at han samlet nok har ligget på sygehus i tæt ved halvandet år.

Annelise kom til at passe Svend under hans syv måneder lange sygeleje på Frederikssund Sygehus.

Det førte til en forlovelse.

Da Svend var kommet ud af sygehuset, blev de gift i 1969 i Jørlunde Kirke.

Svend bærer en special høj sko på sin fod for at højden kan passe med hans meget læderede højre ben, som han havde i gips i det meste af 1½ år.

Svend og Annelise overtog fra Svends mor hans forældres landbrugsejendom i Sperrestrup, som de nu drev. Med årene fik de renoveret og moderniseret stuehuset, og gamle avlsbygninger, som ikke brugtes mere, blev fjernet.

Selv om Svend var noget hæmmet efter sin ulykke, klarede han det fysiske arbejde meget godt, og Annelise, som jo var vokset op ved landbrug, gav en hånd med, når hun havde fri fra sit arbejde på Frederikssund Sygehus. Svend drev også noget lettere maskinstationsarbejde, bl. a. med at presse hø og halm for folk.

Annelise nåede at holde 40 års jubilæum den 10. august 1994 i sin ansættelse på sygehuset, men da hun var godt 60 år, sagde hendes ryg stop.

I hendes tid var det sygeplejerskerne, som løftede patienterne, ofte i akavede, foroverbøjede stillinger. Dårlig ryg blev en erhvervssygdom hos mange af den tids sygeplejersker, og Annelise måtte holde op med at arbejde som sygeplejerske den 31. oktober 1995.

Svend og hun solgte så deres ejendom i Sperrestrup og fandt efter nogen søgen det rette hus i Hundested, hvor de har boet siden og er godt tilfredse.

Annelises slægt i Alsønderup

Denne del af beretningen har vi udskudt til sidst, fordi den er ganske omfattende, men også lidt sælsom. Annelises morfar var Peter Laurits Jensen, som havde den sidste ejendom, kaldt "Egely", på østsiden af Pibe Møllevej, nu nr. 28. Han havde først forpagtet ejendommen og så købt den i 1911. Han havde den, indtil han overdrog den til sin yngste datter, Elna Jensen, Annelises moster, hvis søn, Verner Jensen, senere overtog den, men som forlængst har solgt den og er flyttet til Kagerup.

Men nu skal der først berettes om morfaderens far, altså en af Annelises fire oldefædre. Han hed Peder Jensen og var født i 1846 i Stjenbjerghus, Hillerødvej 19, mellem Tulstrup og Alsønderup. Hans forældre blev skilt, da han var ganske lille. Hans far, Jens Olsen, fik nemlig børn med en anden dame, som han så blev gift med, og på et tidspunkt flyttede de fra Tulstrup til København. Forinden sad han i Hillerød Arrest i et halvt årstid, men vi ved ikke hvorfor.

Ved skilsmissen flyttede Peter Jensens mor, Karen med sin lille søn hjem til Karens mor, enkekonen på Møllehøjvej på ejendommen "Rolighedshøj". Karens far var død flere år før. Peter voksede så op på ejendommen der sammen med sin mormor, sin mor og hendes to yngre søstre.

Hans skudsmålsbog viser, at han efter konfirmationen tjente på forskellige ejendomme lokalt, men også i Kgs. Lyngby og Roskilde. Men så skriver pastor Barfod i Lille Lyngby i skudsmålsbogen: *"1870 (ulæselig dato) blev ovennævnte Peder Jensen ægteviet i Lillelyngby til Pigen Karen Marie Larsen af Kappelskov, de meldte nu Afgang til Læsø, hvorhen Konen for længere Tid siden er rejst, medens Manden har været i Kongens Tjeneste"*. Peter var altså 23-24 år og tilsyneladende soldat, og de blev gift i hendes hjemmets kirke. Men senere står der så i Peder Jensens skudsmålsbog: *"Meldt Tilgang til Vesterø Sogn paa Læsø 20. October 1870, Christensen, Sognepræst."*

Så nu må hans soldatertid være forbi, og han rejste så til Læsø til sin kone. . Efter familietraditionen havde han et par gårde på Læsø, men jorden var sort sand og gav ikke noget rigtig udbytte. Peder Jensen og hustruen fik ni børn, hvoraf de fem første er født på Læsø, men de sidste er født på Møllehøjvej i Alsønderup Sogn. Efter ca. 10 år på Læsø flyttede familien nemlig "hjem" til Alsønderup Sogn, og Peder Jensen købte husmandstedet "Virkelyst" på Møllehøjvej. Det var nabo til hans mormors ejendom, "Nøjsomhed", hvor han var vokset op, og som nu var ejet af hans moster og hendes mand, som i øvrigt også var hans farbror, Niels Olsen, som 37. skyttekreds i Alsønderup fra

1885 lejede den skydebane af, som kredsen senere købte af ejendommens senere ejer, Harley Larsen.

Ved siden af landbruget var Peder Jensen handelsmand, og han fik lavet sig et stempel med teksten "Handelsmand P. Jensen. Møllehøj", som han har stemplet med i sin skudsmålsbog, som befinder sig i Alsønderup-Tæreby Lokalarkiv. Hans megen omtale af Læsø, skaffede ham tilnavnene "Læsøprangeren" og "Per Læsø". Tre eller fire af hans børn udvandrede til USA og Canada. En af dem, Morten Jensen, blev skræddermester i Chicago og kaldte sig West efter sit fødesogn Vesterø på Læsø, næppe noget dårligt navn for en skrædder.

En efterkommer korresponderede med Annelise, men i Harløse Skole kunne man ikke undervise i engelsk i Annelises tid, så brevekslingen blev ikke til så meget. Men der er adskillige efterkommere i USA og Canada, så i Alsønderup-Tjæreby Lokalarkiv bevarer vi alt om de udvandrede, for en dag kommer der måske efterkommere til Danmark og eftersøger deres rødder.

Vi vender så tilbage til Per Læsøs barn nr. 4, Peter Laurits Jensen, Annelises morfar. Efter konfirmationen var Peter Laurits medhjælper på forskellige gårde, men han rejste i april 1901 til Helsingør for at arbejde til skibsvæftets løn, som var langt bedre end bønderkarleløn på landet. Han skulle nemlig skaffe penge til at blive gift, en ikke ualmindelig praksis på den tid, og han blev gift i Helsingør med Boline Catrine Jensen. Hun var født på Møllehøj i Alsønderup, hvor også Peter Laurits voksede op, så de har nok kendt hinanden fra de var børn.

Peter Laurits Jensen og hustru foran på sydsiden af ejendommen "Egely", Pibe Møllevej 28, som han først forpagtede og så købte i 1911, som fotoet ca. er fra. Fotografen har fået familien i stadstøjet, og tjenestedrengen har fået besked om at trække begge heste frem, så man kan se, det er en velstående ejendom med to heste. Det er stuehuset i midten.

Peter Laurits Jensen og hustruen blev som ovennævnt ikke mange år i Helsingør, før de vendte hjem til Alsønderup Sogn. En kort periode havde de måske et værtshus ved navn "Nordcap" i Helsingør, men vi har ingen sikre oplysninger herom. I Alsønderup forpagtede de ejendommen "Egely", nu Pibe Møllevej 28, som de købte i 1911. Det var et traditionelt nordsjællandsk, tre-længet husmandssted med gårdspladsens åbning mod syd.

På et senere tidspunkt lykkedes det dem at få råd til at lade vistnok tømrermester Chr. Olsen, Alsønderup, bygge et nyt stuehus på sydsiden, og den oprindelige beboelse i midterlængen overgik så til avlsbygning.

De fik fire børn, sønnen Hartvig og døtrene Ebba, Martha og Elna, hvor Ebba altså blev mor til Annelise.

Hartvig blev sømand. Han sendte i 1924 sin søster Ebba et julekort fra Lissabon, som Annelise endnu har. Han sejlede med en tremastet skonnert, da han senere blev syg i fransk havn og måtte på sygehus der. Skibet måtte sejle uden ham. Ulykkeligvis døde han på sygehuset af tyfus eller spansk syge. Han måtte begraves der, der var ikke penge til andet, heller ikke til at nogen kunne rejse ned til begravelsen. Der findes en korrespondance derom bl.a. fra skibets kaptajn og dets rederi. Det var et hårdt slag for forældrene og søstrene at miste deres eneste søn og bror så ung.

Annelises mormor og morfar forrest og deres tre døtre, fra venstre Elna, Martha og Ebba, samt svigersønnen Peter Nielsen. - kaldt Peder Nilen - gift med Martha og forrest disses datter Edel. Man ser ejendommens nye stuehus til højre..Foto fra ca. 1930. Peder Nilen blev formand for Arbejdsmandsforbundet i Hillerød og Omegn i over 30 år, og i nutiden har en gade i Hillerød fået navn efter ham.

Annelise kan føre sin slægt i Alsønderup Sogn så langt tilbage i flere linier, som man kan komme i kirkebøgerne.

Herunder ses linjen fra Anders Knudsen, gårdfæster på Marielystgård i Bendstrup, født ca. 1684.. Han er hendes fire gange tipoldefar – et niveau, hvor man har 128 aner – dvs. 64 tip-tip-tip-tip-oldefædre – og ligeså mange -mødre, med mindre der er gengangere iblandt, hvad der dog næsken altid er i mindre lokalsamfund – f.eks. når grandfætre og – kusiner gifter sig.

Men Annelise er nu ikke ene om alle disse aner, for flere tusinde mennesker med rødder i Alsønderup kan føre deres aner tilbage til Anders Knudsen – men det er kun de færreste, som ved det.

I Alsønderup-Tjæreby Lokalarkiv kunne vi hurtigt finde navne på flere hundrede stykker, det ville dog føre alt for vidt her, men adskillige blandt dette blads modtagere er i blandt.

Det er måske lettest at læse denne oversigt nedefra. Se også næste side.

Anders Knudsen (ca. 1684-1759), gårdfæster, Marielystgård i Bendstrup.

Knud Andersen (1728 – 1816) gårdejer og sognefoged, Marielystgård i Bendstrup. Gården lå dengang, hvor Bendstrup Skole blev bygget.

Maren Knudsdatter (1787-1861), gift med Ole Pedersen (ca.1781-1863) gårdejer, Holmegård på Ravnsbjergvej i Nejede.

Jens Olsen (f.i.1817) "Stenbjerghus", Hillerødvej 19, Tulstrup, gift med Karen Pedersdatter (f.i. 1823) , De blev skilt.

Peder Jensen (1946-1923) , "Læsøprangeren", parcellist og handelsmand på ejendommen "Virkelyst", Møllehøjvej, Alsønderup, g.m. Karen Marie Larsen (1849-1916).

Peter Laurits Jensen (1877-1952), "Egely", Pibe Møllevej 28, Alsønderup, g. m. Boline Kathrine Jensen (1877-1939).

Ebba Jensen(1904-1982) g. m. Karl Kristiansen (1897-1994), Harløse

Annelise Kristiansen g. m. Svend Sylvest Pedersen.

Rigtig mange mennesker kan også føre deres aner tilbage til Andreas Olsen og Kirsten Jørgensdatter på Brunholmgård i Nejede, som står som nummer tre herunder.

Lars Jørgensen Kæmpe (ca. 1660-1715) , gårdfæster på den senere Gydelandsgård i Alsønderup.

(Han er en enkelt af Annelises i teorien 256 6 x tip oldefædre)

Jørgen Larsen Kæmpe (ca. 1689 – 1767), Gydelandsgård i Alsønderup, g.m. Anna Hansdatter

Kirsten Jørgensdatter (1735-1811), g.m. Andreas Olsen (1730-1800), Brunholmgård , Møllerisvej 1 i Nejede.

Margrethe Andreasdatter (1733-1811) g.m. Mads Andersen (1763—18429 Brunholmgård, Møllerisvej 1 i Nejede.

Margrethe Madsdatter (1796-1855), g.m. Peter Jensen (ca. 1794-1840) husmand og slagter, "Rolighedshøj", Møllehøjvej, Alsønderup.

Karen Pedersdatter (f. i 1823) g. m. Jens Olsen (f. i 1817), søn af Ole Pedersen og Maren Knudsdatter, Holmegård i Nejede. Han boede i "Stenbjerghus" i Tulstrup. De blev skilt, og Karen flyttede med sin søn hjem til sin mor, enkekonen på "Rolighedshøj" på Møllehøjvej.

Peder Jensen (1846-1923), "Læsøprangeren", "Per Læsø", parcellist og handelsmand, købte ejendommen "Virkelyst", Møllehøjvej, Alsønderup, g.m. Karen Marie Larsen fra Kappelskov (1847-1916).

Peter Laurits Jensen (1877-1952), "Egely", Pibe Møllevej 28, Alsønderup, g. m. Boline Kathrine Jensen fra Møllehøj (1877-1939)

Ebba Jensen (1904-1982) g. m. Karl Kristiansen (1897-1994), Harløse

Annelise Kristiansen g. m. Svend Sylvest Pedersen.

Tv. Annelises morfar, Peder Laurits Jensen, og i midten hans bror, Svend Julius Jensen, som overtog faderen, Per Læsøs, ejendom, "Virkelyst", på Møllehøjvej i Alsønderup Sogn.

Annelises forældre, Karl og Ebba Kristiansen, fik fejret deres guldbrillup. Det skete på Ålholmshjemmet i Ullerød, hvor Ebba havde været nødt til at tage ophold, bl.a. på grund af sin dårlige hofte. Karl var blevet boende i deres hus, Harløsevej 187.

Fra Ebba og Karl Kristiansens, Annelises forældres, guldbrillup på Ålholmshjemmet.

Tak til Annelise Sylvest Pedersen for oplysninger og udlån af arkivalier og fotos.

Annelise Sylvest Pedersen, født Kristiansen. hovedpersonen i dette magasin,

Kunne du få brug for lokalarkivet, så læs herunder !

ALSØNDERUP-TJÆREBY LOKALARKIV.

oprettet i 1988 - ikke kun for medlemmer - alle er velkomne

Arkivet er åbent alle mandage 18.00-22.00. En anden dag og et andet tidspunkt kan altid aftales med arkivleder & kasserer Lissi Carlsen, tlf. 48 28 64 49..

Arkivets beliggenhed: Kør til Alsønderup og ad Baunevej (vejen til Bendstrup). Drej lige efter skolen i Alsønderup ind ved de små skilte til "Rønnehuset" og til Baunevej 12. Gå til skolebygningen til højre og ned ad kældertrappen i gavlen og frem til lokale 014.

Arkivets post-, telefon-og e-mail-adresse er hos **arkivleder & kasserer Lissi Carlsen**, Stutmesterparken 3, 2. sal, 3400 Hillerød. **Tlf.** 48 28 64 49. **E-mail:** lissi@carlsen.mail.dk

Kontingent i 2012: 110 kr., par i alt 150 kr.: **Sponsorer** 500 kr, gerne efter behag mere.

Bank. Nordea reg..2276 kt..8968504194. **CVR-nr.** 30320573

Dette magasin. Kommer 4 gange årligt. Eget tryk. Oplag efter behov. . ISSNnr:1603-7561..

Redaktør: Ole Blåkilde

Modtagere: Medlemmer, sponsorer. presse, Hillerød Byråds medlemmer, andre arkiver m. fl.

Eftertryk af tekst tilladt med kildeangivelsen: "Alsønderup-Tjæreby Lokalarkivs magasin nr. 3. sept. 2011", af illustrationer dog kun efter arkivets originaler,. evt. mod en mindre betaling..

Økonomi: Arkivet drives for medlemskontingenter, sponsorbidrag, gaver og indtjening ved møder. Hillerød Byråd stiller permanent arkivlokale til rådighed, men ansøges ikke om kontante tilskud.

Lokalarkiv og forening drives af frivillige, ulønnede. Ingen modtager løn eller andre ydelser.

Arkivet kan altid bruge nye medarbejdere, somkender lidt til computer og/eller lokalsamfund